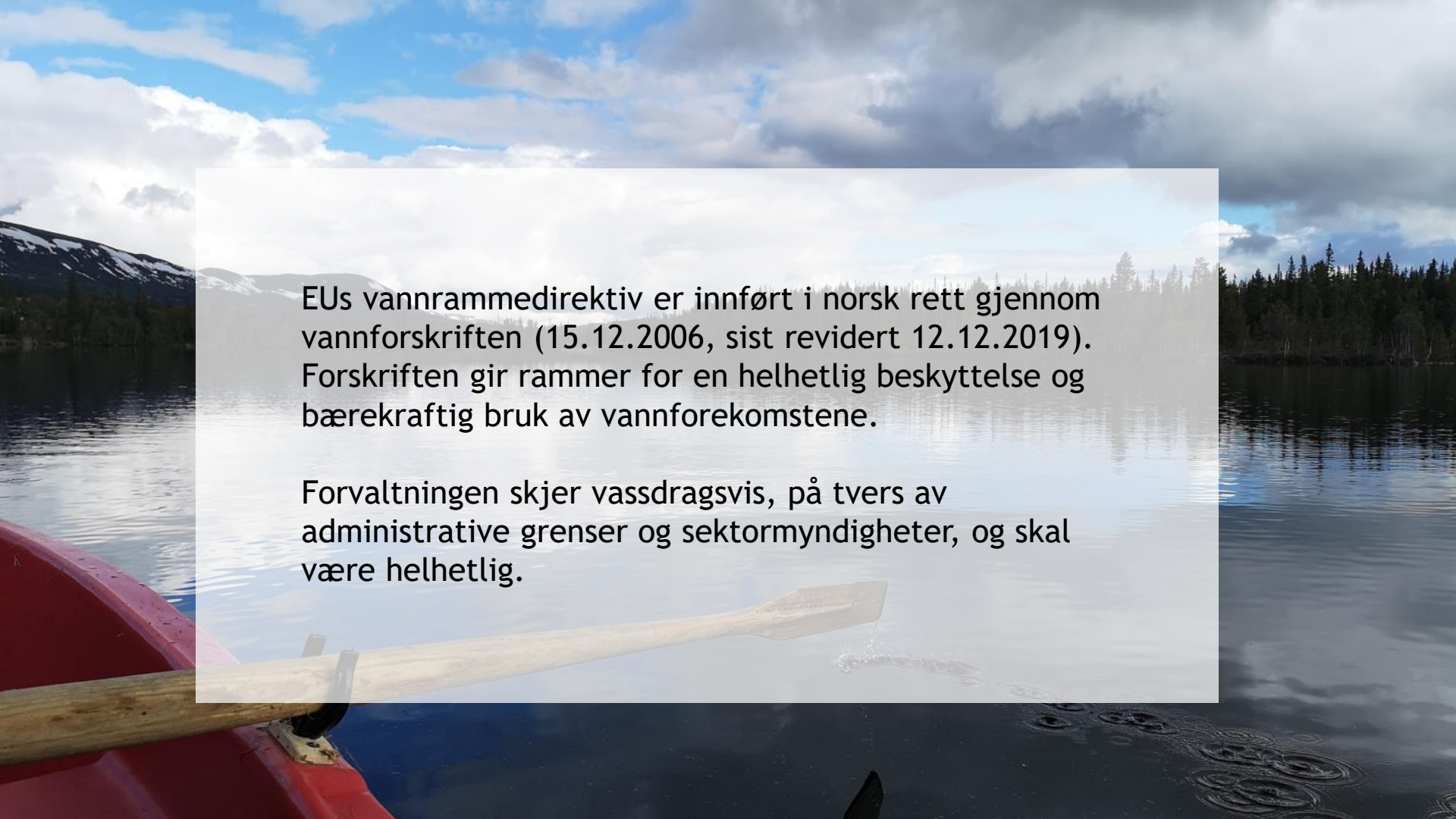

To tema: En innføring i vannforskriften & prosjekt i Ål og Nesbyen kommune

01.02.2021

Elin M. Blixhavn
Vassområdekoordinator

A scenic view of a lake with mountains in the background and a red boat in the foreground. The sky is blue with white clouds. The water is calm, reflecting the sky and the surrounding landscape. A wooden oar is visible in the foreground, resting on the red boat. The background shows a dense forest of evergreen trees and snow-capped mountains under a bright sky.

EUs vannrammedirektiv er innført i norsk rett gjennom vannforskriften (15.12.2006, sist revidert 12.12.2019). Forskriften gir rammer for en helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Forvaltningen skjer vassdragsvis, på tvers av administrative grenser og sektormyndigheter, og skal være helhetlig.

Målet med helhetlig
vannforvaltning:

godt vannmiljø

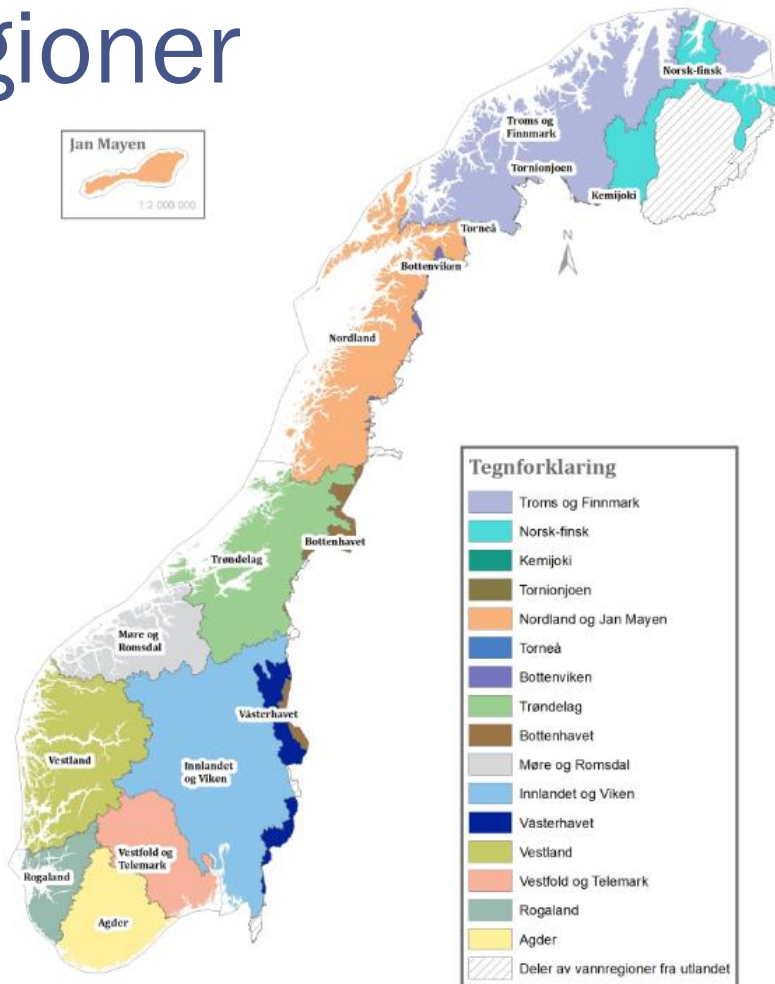
”sikre
helhetlig beskyttelse
og bærekraftig bruk
av vannforekomstene”

(Vannforskriften § 1: Formål)

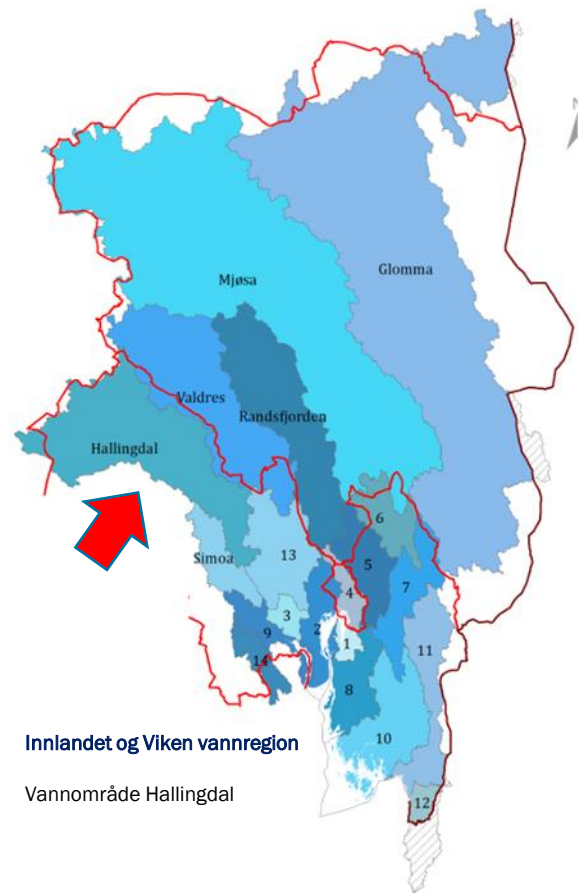
Organisering i vannregioner

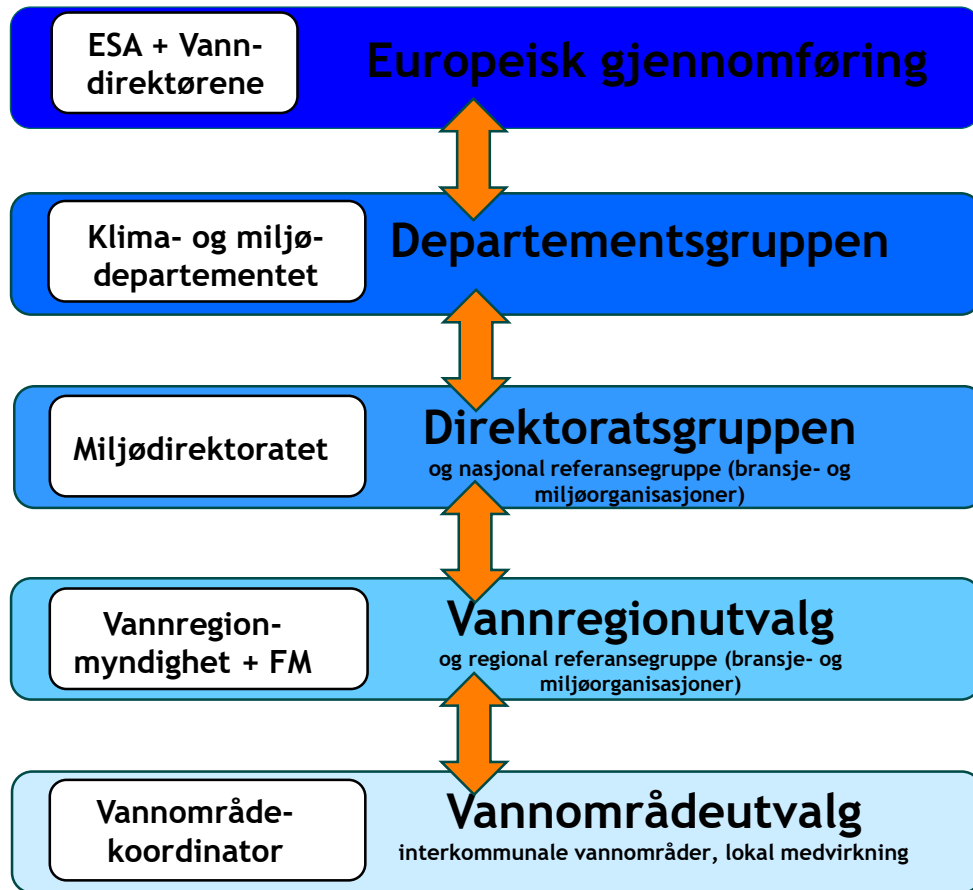
- Norge er delt inn i vannregioner
- En fylkeskommune er vannregionmyndighet (VRM) i hver vannregion
- Vannregionmyndigheten skal samarbeide med et vannregionutvalg (VRU)
- VRU består av fylkeskommuner, fylkesmenn, kommuner og øvrige sektormyndigheter
 - Godkjenne forvaltningsplan og tiltaksprogram
- Hver vannregion har et politisk utvalg, i Innlandet og Viken VR sitter Vassområde Hallingdal i det politiske utvalget.
- Det er en regional vannforvaltningsplan i hver vannregion

Vannområder

- Vannregionene er inndelt i mindre vannområder
- Vannområdene et samarbeid mellom kommuner
- Vannområdeutvalg / styringsgruppe
 - Ulik sammensetning i forskjellige vannområder
- VRU i Innlandet og Viken vannregion:
Kommunene representeres av leder for styringsgruppa/vannområdeutvalget.

Vannforskriften gjennomfører FNs bærekraftsmål 6 og 14

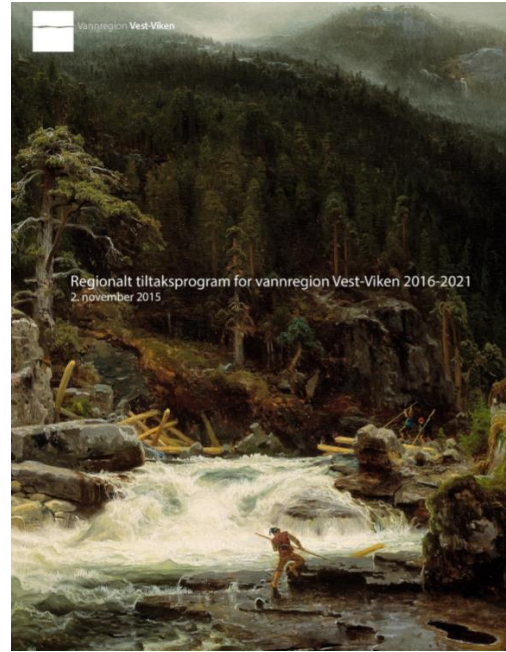
*Sikre bærekraftig vannforvaltning
Gjennomføre en integrert forvaltning
av vannressurser på alle nivåer*

*Bevare og bruke hav og marine ressurser
på en måte som fremmer bærekraftig utvikling*

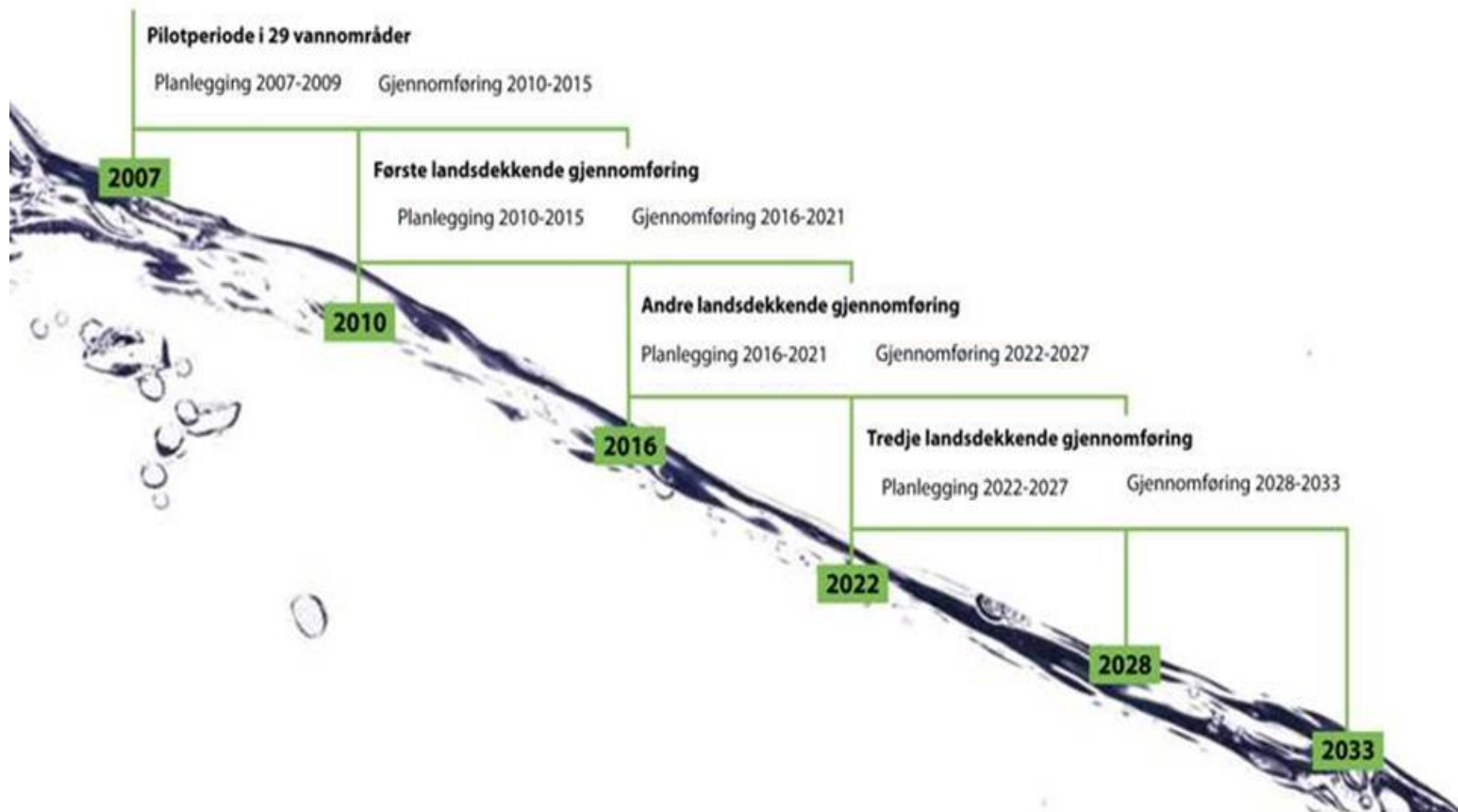

Regional vannforvaltningsplan, tiltaksprogram og handlingsplan, 2016-2021

Regional vannforvaltningsplan, tiltaksprogram og handlingsplan, 2022-2027 (høringsutkast)

Vannforskriften – system for vannforvaltningen

§ vannforskriften

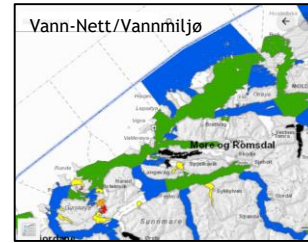
Beskrive
Tilstand

Beskrive TILSTAND

- Samle miljødata/kunnskap
- Vannforekomstinndeling
- Fastsette vanntyper
- Identifisere påvirkninger
- Vurdere effekt av påvirkninger
- Fastsette miljøtilstanden

Sammenheng mellom påvirkning og effekt

Økologisk miljøtilstand

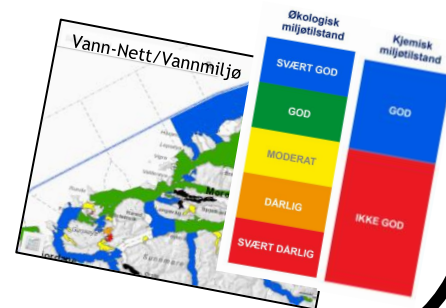
Overvåke på de samme indikatorene

Fastsette
Miljømål

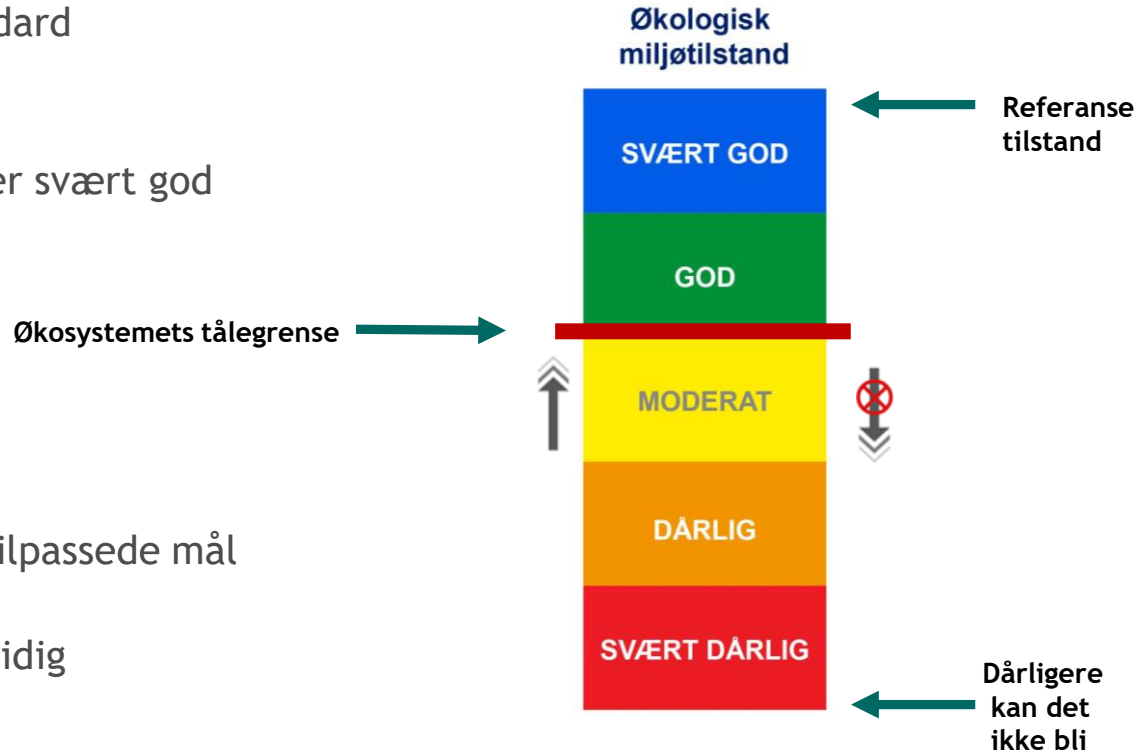
Beskrive
Tilstand

§ vannforskriften

MÅL – miljømål og forvaltningsmål

- Miljømål «god tilstand» er standard (tålegrensen)
- Miljømål «svært god» hvis det er svært god tilstand
- Strengere miljømål
- Mindre strenge miljømål
- Sterkt fysisk endring (SMVF) = tilpassede mål
- Ivareta flere målsetninger samtidig

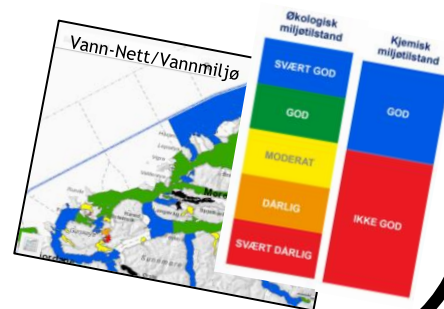

Fastsette
Miljømål

Lukke gapet med
miljøforbedrende
Tiltak

Beskrive
Tilstand

§ vannforskriften

Tette gapet – regulering etter sektorregelverket

MILJØMÅL

VIRKEMIDLER

SEKTORREGELVERK

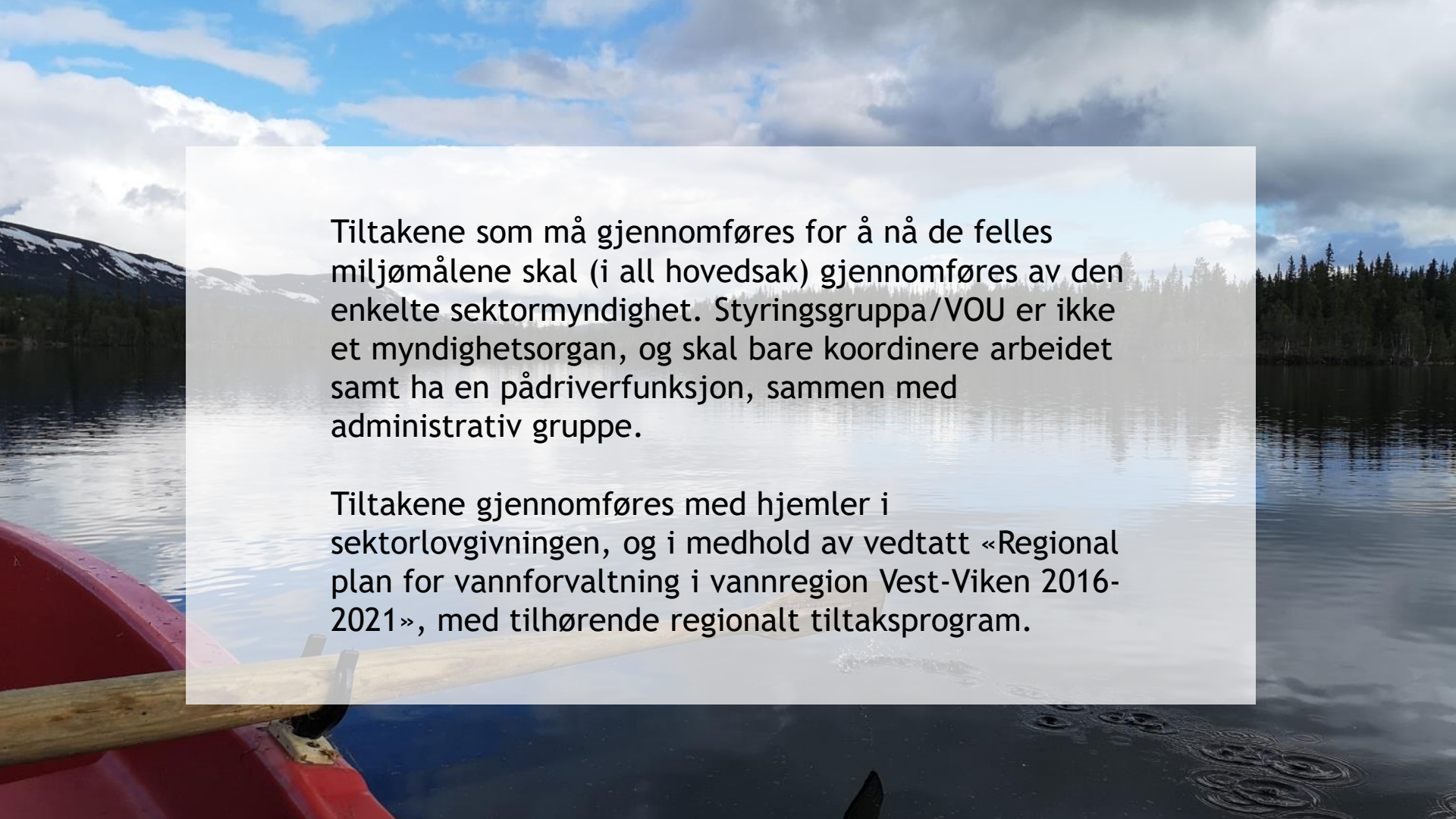
VIRKEMIDLER

Beskrive økologisk og kjemisk

TILSTAND

TETTE GAPET

A scenic view of a lake with mountains in the background and a red boat in the foreground. The sky is blue with white clouds. The water is calm, reflecting the sky and the surrounding landscape. A wooden oar is visible in the foreground, resting on the red boat.

Tiltakene som må gjennomføres for å nå de felles miljømålene skal (i all hovedsak) gjennomføres av den enkelte sektormyndighet. Styringsgruppa/VOU er ikke et myndighetsorgan, og skal bare koordinere arbeidet samt ha en pådriverfunksjon, sammen med administrativ gruppe.

Tiltakene gjennomføres med hjemler i sektorlovgivningen, og i medhold av vedtatt «Regional plan for vannforvaltning i vannregion Vest-Viken 2016-2021», med tilhørende regionalt tiltaksprogram.

For kommunene er det viktig å legge vannforskriftsarbeidet inn i:

- Hovedplaner vann- og avløp
- Rullering av SMIL-midler og veiledning innen jord- og skogbruk
- Klimatilpasningsarbeidet
- Arealplanleggingen
- Reguleringsplaner
- Byggesak
- Utslippstillatelser
- miljø- og naturforvaltningen
- Vassdragsovervåkingen
- beskyttelse av drikkevann
- Badevann
- Friluftsliv
- Folkehelse
- mm.

Status Vassområde Hallingdal

Økologisk
miljøtilstand

SVÆRT GOD

GOD

MODERAT

DÄRLIG

SVÆRT DÄRLIG

Vassområde
HALLINGDAL

Status Vassområde Hallingdal

Økologisk
miljøtilstand

SVÆRT GOD

GOD

MODERAT

DÅRLIG

SVÆRT DÅRLIG

Type vannforekomst:	Antall vannforekomster	Av disse; Antall SMVF*	Areal/lengde
Elver og bekkefelt	392	50	6656,31km
Grunnvann	12	0	40,72km ²
Innsjøer	74	17	214,82km ²
Antall totalt	478	67	

Status Vassområde Hallingdal

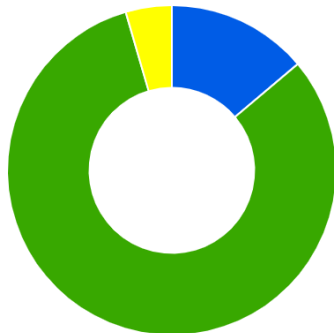

Økologisk miljøtilstand

Naturlige VF

Økologisk tilstand, naturlige vannforekomster i Hallingdal

	Antall	Prosent
Svært god	55	13.9%
God	324	81.6%
Moderat	18	4.5%

18 av 397 oppfyller ikke målsetningen (4,5 %)

(Dato 20.01.2021)

Kommune	ID	Vannforekomstnavn			Økologisk tilstand	Kommentar økologisk tilstand eller potensial
Hol	012-1923	Kikut og Geilobekken	Elv	Naturlig	God	Vandringshinder, spredt avløp hytter
Hol	012-3018-R	Skrui	Elv	Naturlig	Moderat	Eutrofiering, landbruk og VA
Ål	012-142-R	Hellinggrovet	Elv	Naturlig	Moderat	Eutrofiering, landbruk
Ål	012-16292-L	Twistvatnet	Innsjø	Naturlig	Moderat	Mulig feilkilde
Ål	012-2049-R	Hallingdalselvi innløp Strandafjorden	Elv	Naturlig	Moderat	Diffus avrenning industri
Ål	012-2215-R	Votna bekkefelt nord	Elv	Naturlig	Moderat	Eutrofiering, landbruk og VA
Hemsedal	012-103-R	Trøimsåne sentrum	Elv	Naturlig	Moderat	Sterkt kanalisert strekning
Hemsedal	012-1466-R	Lauvdøla bekkefelt øst	Elv	Naturlig	Moderat	God tilstand i øvre deler. I nedre deler en del hytter og veg. Under overvåkning
Hemsedal	012-750-R	Skrukkebekken	Elv	Naturlig	Moderat	Sterkt påvirket av aktiveter i alpinanlegget. Landbruk nederst. Planlagt overvåkning 2021
Nesbyen	012-16885-L	Skårsrudvatnet	Innsjø	Naturlig	Moderat	Forhøyet P-tilførsel. Landbruk og hytter. Ørekyte, sik.
Nesbyen	012-16970-L	Mykingsjøen	Innsjø	Naturlig	Moderat	Forhøyet P-tilførsel. Landbruk. Ørekyte.
Flå	012-2789-R	Gulsvikelva	Elv	Naturlig	Moderat	RA og diffus avrenning hytter. Mangler data. Skal undersøkes 2021.
Flå, Sigdal, Kr	012-2796-R	Gulsvikelva bekkefelt	Elv	Naturlig	Moderat	Diffus avrenning hytter. Mangler data. Skal undersøkes 2021.
Krødsherad	012-925-R	Norefjell bekkefelt	Elv	Naturlig	Moderat	Ny undersøkelse i 2021 vil sannsynligvis friskmelde denne.
I tillegg kommer fem vannforekomster i Modum kommune						

Status Vassområde Hallingdal

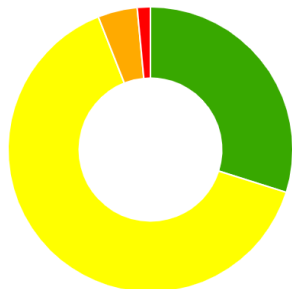

SMVF

Økologisk miljøtilstand

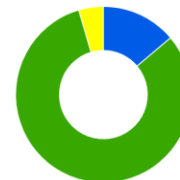

Økologisk potensial for SMVF i Hallingdal

	Antall	Prosent
Godt	20	29.9%
Moderat	43	64.2%
Dårlig	3	4.5%
Svært dårlig	1	1.5%

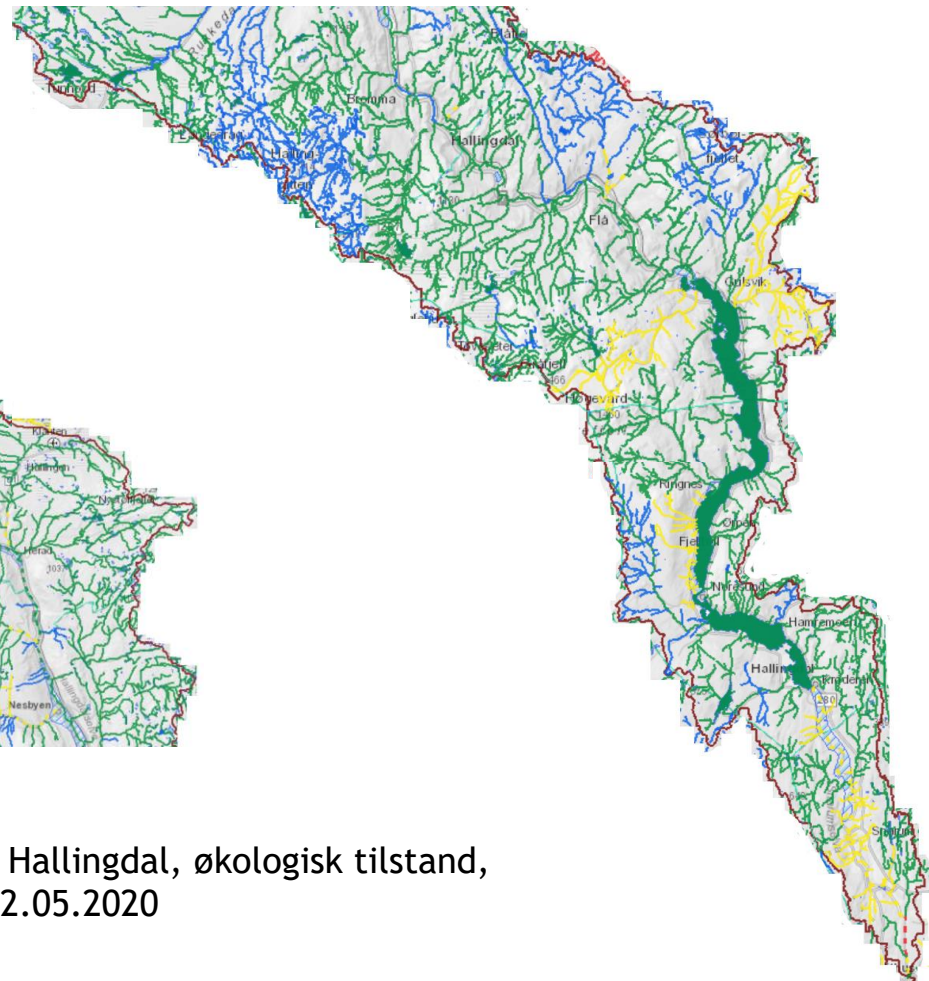
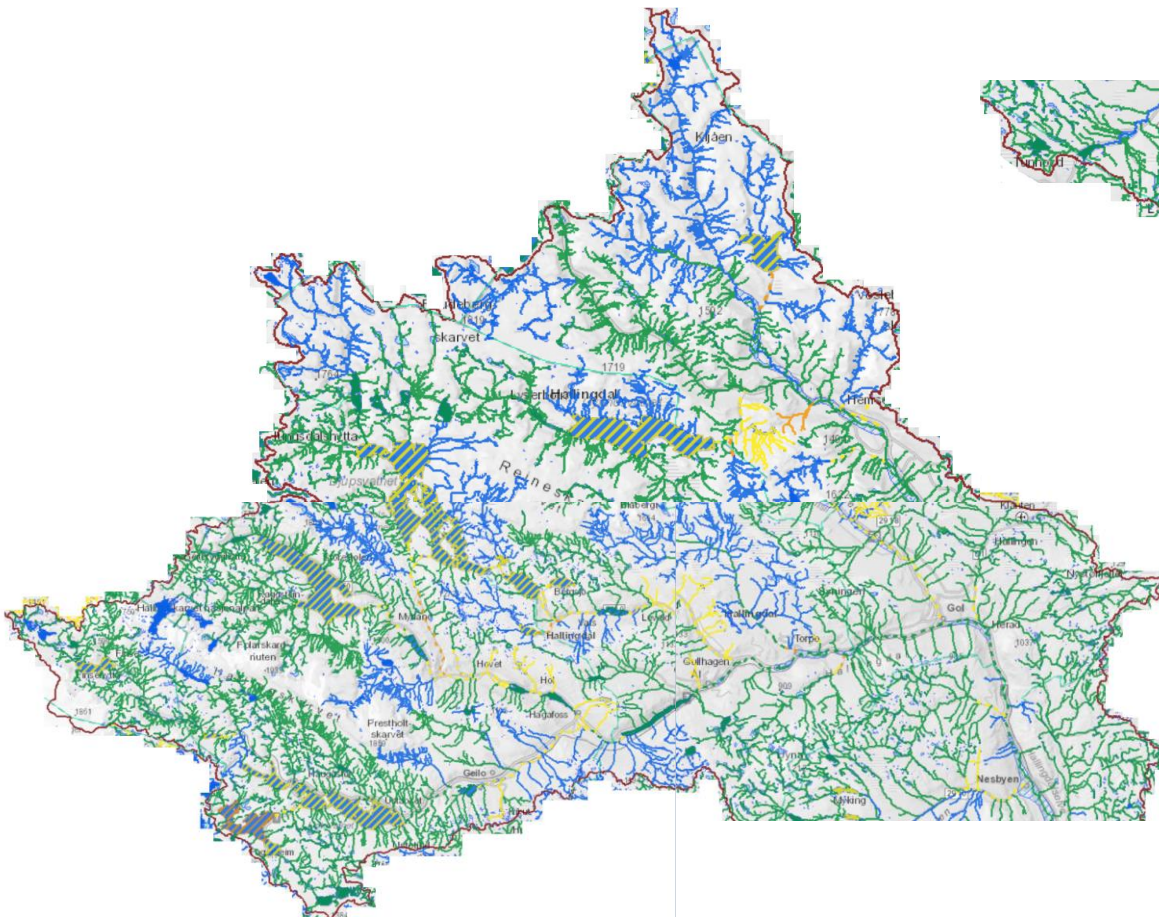
Økologisk tilstand, naturlige vannforekomster i Hallingdal

	Antall	Prosent
Svært god	55	13.9%
God	324	81.6%
Moderat	18	4.5%

47 av 67 oppnår ikke målsetningen (70,1%)

(Dato 20.01.2021)

Vassområde Hallingdal, økologisk tilstand, status per 22.05.2020

Vann-nett innsyn vann-nett.no/portal

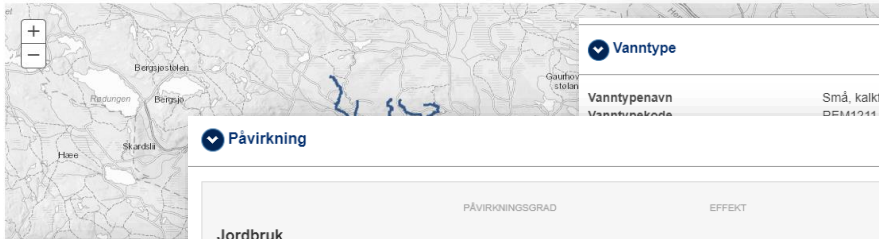
The screenshot shows the web application interface for 'Vann-nett'. The browser address bar displays 'vann-nett.no/portal/#/mainmap'. The main content area is a topographic map with blue lines representing water bodies and yellow hatched areas representing water infrastructure. A sidebar on the left contains a menu with the following items: 'Informasjon', 'Kart' (highlighted with a red circle), 'Temakart', 'Faktaark', 'Rapporter', 'Vannstatistikk', 'Lenker', and 'Kontakt oss'. On the right side, a 'Beskyttet område' panel is open, showing a dropdown menu for 'Vann-Nett' with the following options: 'VannforekomsterTilstandPotensial' (checked and highlighted with a red circle), 'Vann typer', 'Nedbørfeltare vannforekomst', 'Eldre påvirkninger 2004-2009', 'Påvirkning driver', 'Påvirkninger fiskeri og akvakultur', 'Påvirkninger urban utvikling', and 'Påvirkninger industri'. The top right corner of the page features a search bar, a user profile icon, and an 'Oppdater' button.

Votna bekkefelt nord

KART GENERELL INFORMASJON VANNTYPE ØKOLOGISK TILSTAND KJEMISK TILSTAND PÅVIRKNING BESKYTTEDE OMRÅDER TILTAK MILJØMÅL ARKIV

Kart

Vanntype

Vanntypenavn

Små, kalkfattig, klar (TOC2-5)

Størrelse
Klasse

Små (< 10 km2)

Mitteldybde (m)

mg/l, Alk = 0.05-0.2 mekv/l)
TOC 2 - 5 mg/L)
(uorganisk andel minst 80%)

Påvirkning

PÅVIRKNINGSGRAD	EFFEKT	HAR TILTAK	KOMMENTARER	ENDRET DATO	DISSENS
Jordbruk					
Diffus forurensning					
Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	☹️ Liten grad	Næringsforurensning	Har tiltak	13.01.2012	Nei
Avløpsvann					
Diffus forurensning					
Diffus avrenning fra hytter	☹️ Liten grad	Næringsforurensning	Har tiltak	21.03.2012	Nei

Tiltak

TILTAKS ID	TILTAKSNAVN	TILTAKSTYPE	PÅVIRKNING	UNNTAK	TILTAKSSTATUS
5107-1192-M	Hallingdal_Planlagt søkerverksted om SMIL-midler, med fokus på bl.a tiltak for forbedring av vannmiljø	Rådgiving om klima- og miljøvennlige driftsmåter	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Ingen	Planlagt
5107-1422-M	Hallingdal_Tilknytning av boliger og hytter til ny kommunal avløpsledning	Tilknytning av separate avløp til kommunalt nett	Diffus avrenning fra hytter	Ingen	Startet
5107-1424-M	Hallingdal_Ål_Utbedring av separat avløpslegg hytte	Utbedring av separate avløpslegg i følsomt og normalt område	Diffus avrenning fra hytter	Ingen	Foreslått

Effekt fra tiltak på andre vannforekomster

☹️ Svært god

2015 2017

Vannmiljø

7,4667

µg/l

22.08.2019

KVALITETSELEMENTER

Påvekststager

Forsuringsindeks pe

Trofiindeks begroing

Bunnfauna

Gjennomsnittlig scor

Turbiditet/siktedyp

Suspendert stoff

Turbiditet

Nitrogenforhold

Totalnitrogen

Total organisk karbon

Fosforforhold

Fosfat - filtrert

Totalfosfor

Hovedårsakene til lavere enn «god økologisk tilstand» i Vassområde Hallingdal

Spredt avløp (tilførsel av næringsstoffer)

Landbruk (tilførsel av næringsstoffer)

Vannkraft (manglende minstevannføring, fysiske endringer, endringer i vannstand, temperaturendringer, mm)

Miljøgifter

Forsuring

Tiltak

Felles avløpskontor

Kartlegging og tilsyn spredt avløp → opprydning

Oppgradering avløpsnett og renseanlegg

Utvidet gjødsellagerkapasitet

Veiledning/informasjontiltak i jordbruket (og skogbruk)

Minstevannføring

Biotoprestaurerende tiltak

Mer om tiltak

Det er usikkerhet rundt karakterisering og klassifisering for svært mange vannforekomster i vannregionen og derfor foreslås betydelig mer kartlegging og overvåking før man helt sikkert kan si om foreslåtte tiltak vil være nødvendige eller riktige tiltak (*Regionalt tiltaksprogram 2021-2027, s. 20*).

Den første landsdekkende planperioden har hatt mest fokus på tiltak som ansees for å være nødvendig for å forbedre eksisterende vannmiljø der det nå er for dårlig etter vannforskriftens minimumskrav. Det blir noe høyere fokus på beskyttende tiltak i neste planperiode. Målet med vannforvaltningen er å beskytte og om nødvendig forbedre vannmiljøet, slik at kommunen allerede nå også må ha økt fokus på beskyttende tiltak i forhold til vannmiljøet.

Vannforekomster med tiltak innen landbruk eller skogbruk i Vassområde Hallingdal (uttrekk fra Vann-nett 28.01.2021)

Kommune	ID	Vannforekomstnavn	Påvirkningstype	Tiltaksnavn	Tiltaks kommentar
Hol	012-3018-R	Skriu	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Hallingdal_Problemkartlegging av Hovsfjorden og Holsfjorden med omkringliggende bekker	
Hol	012-143-R	Sisseldøla nedstrøms vanninntak	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Øke kunnskapen med biologiske prøver	
Ål	012-1597-R	Lya nedre	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Desentralisert gjødselkum	En er nylig bygget (2020)
Ål	012-2215-R	Votna bekkefelt nord	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Hallingdal_Planlagt søkerverksted om SMIL-midler, med fokus på bl.a tiltak for forbedring av vannmiljø	
Ål	012-142-R	Hellinggrovet	Diffus avrenning fra fulldyrket mark	Hallingdal_Ål_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Planlagt prosjekt med inf
Ål	012-142-R	Hellinggrovet	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Øke kunnskapsgrunnlaget	
Ål	012-2001-R	Votna	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Sjette kapasitet på alle gjødselkjellere	
Ål	012-2177-R	Kvinda	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Sjette kapasitet på gjødselkjellere	
Ål	012-1598-R	Lya midtre bekkefelt	Diffus avrenning fra beite og eng	Sjette kapasitet gjødselkjellere	
Ål	012-3151-R	Hallingdalselva Strandafjorden - dam Ål	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Avlastningskum for gjødsel	
Ål	012-2001-R	Votna	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Utvidet gjødselkapasitet	
Ål	012-16403-L	Vatsfjorden	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Utvidet gjødselkapasitet	Tiltaket gjelder inn til og
Hemsedal	012-1450-R	Jordheimskanalen	Diffus avrenning fra fulldyrket mark	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Hemsedal	012-1450-R	Jordheimskanalen	Diffus avrenning fra fulldyrket mark	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Hemsedal	012-1450-R	Jordheimskanalen	Diffus avrenning fra fulldyrket mark	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Hemsedal	012-1450-R	Jordheimskanalen	Diffus avrenning fra fulldyrket mark	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Hemsedal	012-1447-R	Dyrgja nedre	Diffus avrenning fra beite og eng	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Hemsedal	012-1447-R	Dyrgja nedre	Diffus avrenning fra beite og eng	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Hemsedal	012-2974-R	Hemsil Tuv-Eikredammen	Diffus avrenning fra gjødselagler	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Hemsedal	012-2974-R	Hemsil Tuv-Eikredammen	Diffus avrenning fra gjødselagler	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Gol, Ål	012-3147-R	Hallingdalselva utløp Ål kraftverk - utløp	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Avlastningskum for gjødsel	
Gol	012-3014-R	Braastadbekken	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Gol	012-3014-R	Braastadbekken	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Gol	012-3015-R	Skutuset, Klanten og Einarset bekkefelt	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Gol	012-3015-R	Skutuset, Klanten og Einarset bekkefelt	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Nesbyen	012-16885-L	Skårsrudvatnet	Diffus avrenning fra beite og eng	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Nesbyen	012-16885-L	Skårsrudvatnet	Diffus avrenning fra beite og eng	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Nesbyen	012-16970-L	Mykingsjøen	Diffus avrenning fra beite og eng	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Nesbyen	012-16970-L	Mykingsjøen	Diffus avrenning fra beite og eng	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Krødsherad	012-1026-R	Hamremoens bekkefelt	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Krødsherad	012-1026-R	Hamremoens bekkefelt	Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	Hallingdal_Stimulere til mer miljøvennlig jordbruk	Fortløpende tiltak. Gjøre
Krødsherad	012-948-R	Glesne bekkefelt	Diffus avrenning fra skogbruk	Hallingdal_Skogbrukets bidrag til næringsstofftilførselen i vassdragene bør kartlegges bedre	Det skorter på kunnskap

Oversikt over tiltak i vannområdet på temaet landbruk og skogbruk. (Sendes ut etter møtet)

Overvåkning

- Basisovervåkning - kommunenes resipientovervåkning (RA), badevann, drikkevann. Hallingdalsovervåkninga.
- Tiltaksorientert overvåkning - overvåkning/undersøkelser enten med sikte på å avkrefte/bekreft mistanke om tilstand dårligere enn «god», problemkartlegging, eller for å følge opp at iverksatte tiltak har fungert etter hensikten.

Overvåkning 2020

Mykingsjøen, 9. juni 2020

Resultater overvåkning i 2020

- Innsjøer:
 - Helgesetvatnet - god
 - Skålsrudvatnet - moderat
 - Mykingsjøen - moderat
- Elver/bekkefelt:

Krødsherad		
Norefjell bekkefelt, ved Bølingodden	moderat	svært god
Norefjell bekkefelt, utløp Djupedalsbekken	moderat	god
Norefjell bekkefelt, utløp Sandumelva	moderat	god
Nore bekkefelt, ved Ringnesveien 155	moderat	svært god
Nore bekkefelt, ved utløp bekk Saltsteinodden	moderat	moderat
Nore bekkefelt, ved Vestsidenveien 1469	moderat	svært god
Ål		
Hellinggrøvet	moderat	moderat
Kvinda	god	god
Ridøla, midtre	moderat	svært god
Hallingdalselvi innløp Strandafjorden	moderat	svært god
Nesbyen		
Sandanåne Uredalsbekken – Rukkedøla	moderat	god
Lislesetbekken	moderat	svært god
Hol		
Kikut - Geilobekken	moderat	svært god
Storåni Sudndalsfjorden til Hol 1	moderat	svært god
Storåni Hol 1 til Hovsfjorden	moderat	svært god
Storåne Strandavatnet - Sunndalsfjorden	moderat	svært god
Storåni Hovsfjorden - Holsfjorden	moderat	svært god
Flå		
Sevreåne	god	svært god
Vesleåni nedstrøms utløp Vesleåni kraftverk	moderat	svært god
Solheimselvi nedstrøms Kittilsviken kraftverk	god	svært god
Gol		
Logga Bekkefelt, stasjon 1	moderat	svært god
Logga Bekkefelt, stasjon 2	moderat	svært god
Logga Bekkefelt, stasjon 3	moderat	svært god

Overvåkning 2021

- Resterende vannforekomster med moderat tilstand uten data
- Vannforekomster med «usikker risiko pga manglende data»
- SMVF med middels påvirkning fra spredt avløp og/eller landbruk
- Verifisering av klassifisering ++ (Hemsedal)
- Problemkartlegging

Aktuelt

- Høring av regional vannforvaltningsplan 1. februar til 31. mai.
- Skolefond. Søknadsfrist 1. mars.
- Ny nettside: www.aal.kommune.no/vann
- Meld deg på nyhetsbrevet 😊

Prosjekt – målrettet veiledning av bønder med virksomhet i vannforekomster i moderat økologisk tilstand

- Søkt Miljødirektoratet om 248.500,- i støtte.
- 60.000,- i egne midler (kanskje mer om overskudd fra 2020 kan benyttes).
- Dialog med Norsk landbruksrådgivning Østafjells (Aslak Bottnen)

Bakgrunn

- Tiltaksrettet overvåkning i 2020 viste at i de to innsjøene Mykingsjøen og Skårsrudvatnet i Nesbyen kommune, og elva Hellinggrovet i Ål kommune, var den økologiske tilstanden moderat (begroingsalger, fosfat).
- Planteplankton god tilstand, men forhøyede fosforverdier førte til at innsjøene ble klassifisert som moderat. 872 og 949 m.o.h, er innsjøtype L305 (fjellsjø, kalkfattig, klar), og har dermed strenge klassegrenser.
- Ved både Mykingsjøen og Skårsrudvatnet er det stølsbebyggelse, landbruksvirksomhet (beite og grasproduksjon) og hyttebebyggelse.
- Mykingsjøen - alle støler og hytter med innlagt vann knyttet til avløpsnett og renseanlegg med utslipp nedstrøms innsjøen. Ledningsnettet er inspisert med kamera og vurdert til å være i god tilstand.

- Ved Skårsrudvatnet er det noe mindre bebyggelse, opprinnelig lavstandardhytter der en del er blitt oppgradert med tett tank (24 stk) og gråvannsutslipp, og seks hytter har infiltrasjonsanlegg eller minirenseanlegg. Det er utført tilsyn på minirenseanleggene i 2020, og de tette tankene er relativt nye, gjennomsnittsalder er 10 år. De tette tankene ligger inne på tilsynsplanen for 2021. Det er dermed mulig at noe næringsstofftilførsel kan komme fra spredt bebyggelse ved denne lokaliteten, men det er vurdert til at denne tilførselen sannsynligvis er beskjeden.
- Elva Hellinggrovet renner gjennom landbruksbebyggelse i Øvre-Ål, deretter gjennom boligbebyggelse i Ål før den krysser under rv 7 og renner ut i Hallingdalselva ved Hallingdal Feriepark. Det er ingen spredte avløp i nedbørsfeltet, og kommunen har hatt en gjennomgang av avløpsnett i området, og ikke funnet avvik.

Prosjektet - overordnet plan

Fase 1:

- Etablering av styringsgruppe
- Infomøter i to kommuner (Ål og Nesbyen)
- Gårdsbesøk m/ befaring -> konkret tiltaksliste (Ca 30 gårdsbruk)
- Rapport

Evt fase 2: større tiltak

Styringsgruppe

- Det nedsettes en styringsgruppe med medlemmer fra landbrukskontorene i de to kommunene, bondelag (ev grunneierlag) og vannområdekoordinator.
- Felles styringsgruppe i stedet for to ulike for de to kommunene, for å kunne utveksle erfaringer og kunnskap.
- Timebruk landbrukskontor + vannområdekoordinator - 30 t
- Godtgjørelse til representanter fra bondelag, grunneierlag for møter på dagtid - 3.000,- (hva er vanlig?)
- Konsulent (5 t a 1.625) - 8.125,-

Infomøter

- Det arrangeres to infomøter sammen med kommunene, styringsgruppe, grunneierer og brukere av arealet, ett per kommune.
- Temaene på møtene skal være:
 - Overvåkningsresultatene og tilbudet om gratis rådgivning
 - Tilskuddsmidler til drenering
 - SMIL-midler i Nesbyen/Ål kommune
 - RMP- midler (regionale miljøvirkemidler)
- Konsulent, inkl forberedelse - 12.500,-
- Timebruk landbrukskontor/ vannområdekoordinator - 15 t

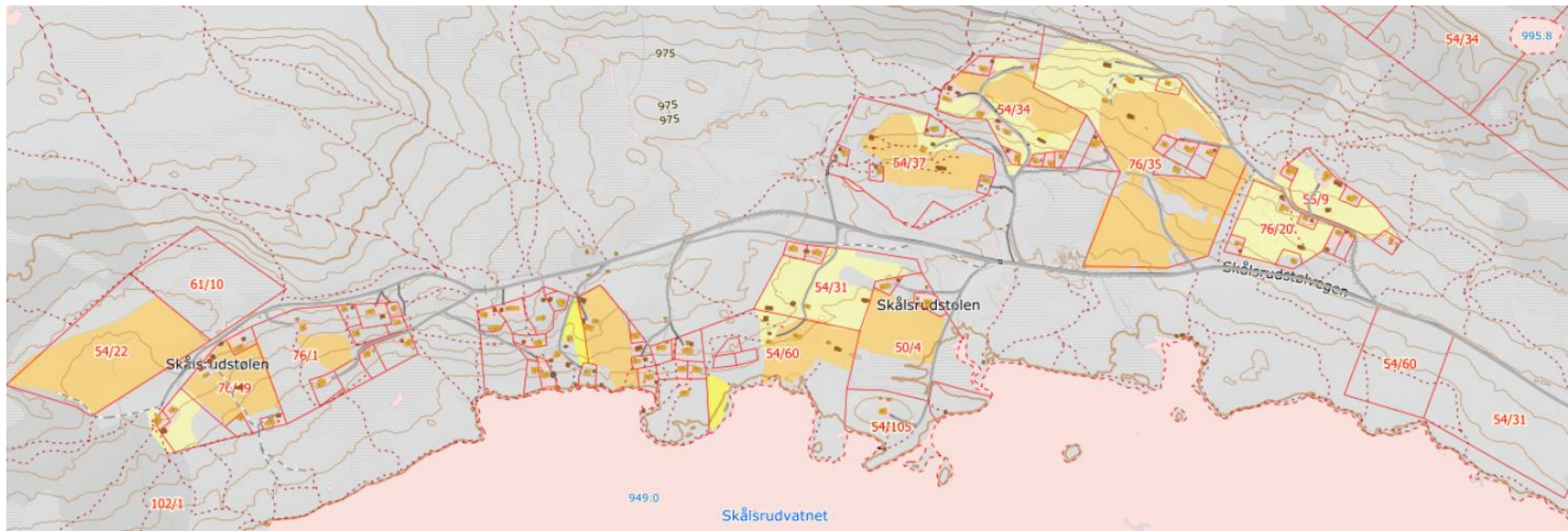
Gårdsbesøk med miljøregistreringer

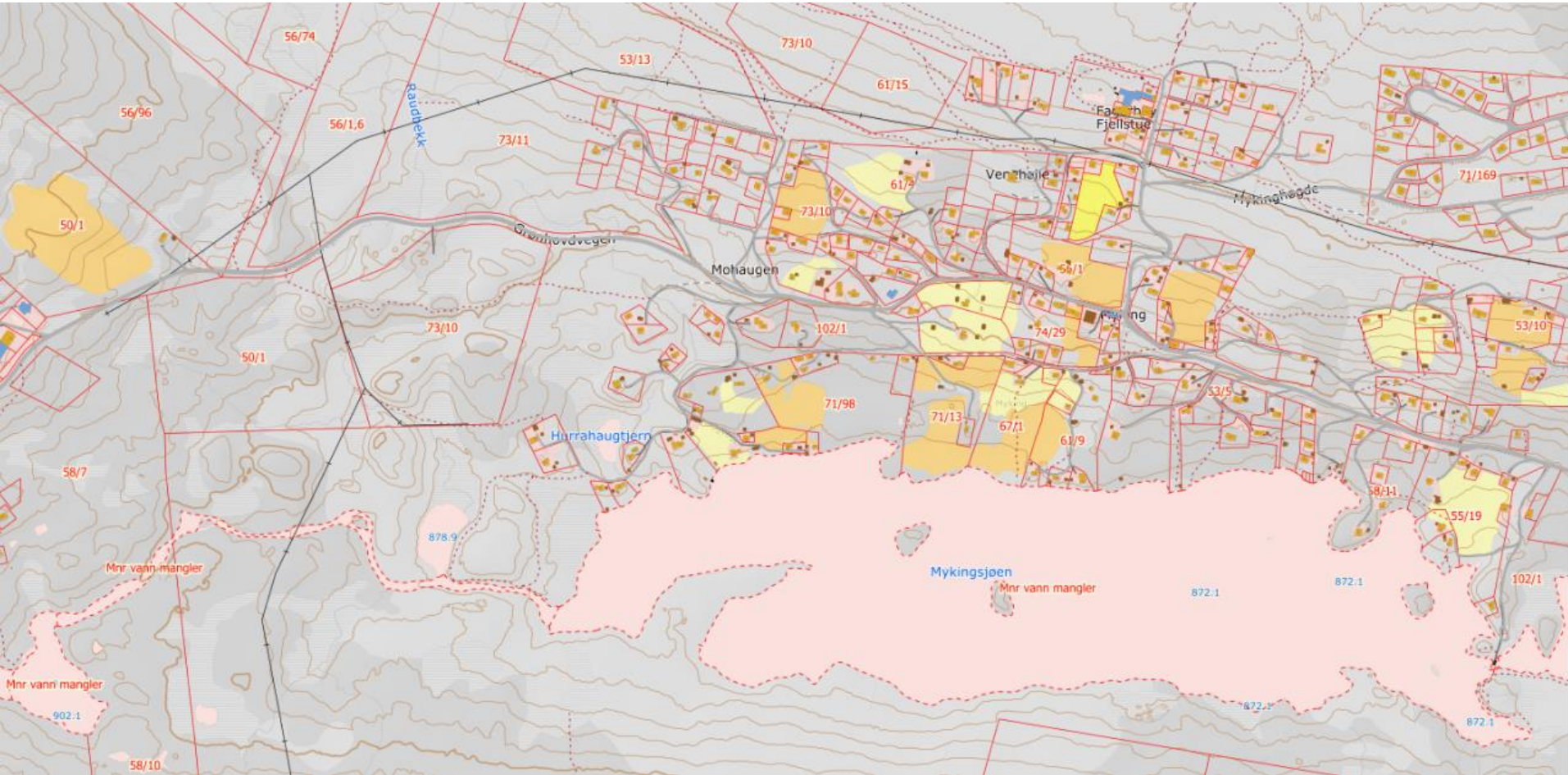
- Alle bøndene i nedbørsfeltet blir oppfordret til å ta imot et gratis besøk av landbruksrådgiveren. Målsetningen for besøket er å gi forslag til enkle tiltak tilpasset det enkelte gårdsbruk. I løpet av besøket gjennomføres det en befaringsammen med bonden, og en samtale «ved kjøkkenbordet» etterpå.
- Temaene under befaringsammen kan være:
 - Grøftetilstand- grøftebehov + orientering
 - Lukningsanlegg, nedløpskummer etc
 - Vegetasjonssoner, randsoner, grasdekte vannveier og fangdammer
 - Punktutslipp fra husdyrgjødsellager, siloanlegg mv.
 - Gjødslingsplan, gjødslingspraksis og dyrkingspraksis
 - Vanningsanlegg, bruk av kloakkslam, spredte avløp
- Det vil også bli brukt noe til å orientere om RMP-ordningene. Bonden får en oppsummering med oversikt over tiltak mm.
- Kostnad: 8.125,- per gårdsbesøk (forarbeid, besøk og etterarbeid for konsulent)
- Timebruk landbrukskontor/ vannområdekoordinator - 10 t

Antall gardsbruk i de ulike nedbørsfeltene:

- Hellinggrovet: 13 aktive landbruksforetak, enten ved grunneier eller leietaker
- Skårsrudvatnet: 11 aktive landbruksforetak, enten ved grunneier eller leietaker
- Mykingsjøen: 10 aktive landbruksforetak, enten ved grunneier eller leietaker

Fire av landbruksforetakene disponerer arealer både ved Skårsrudvatnet og Mykingsjøen, så til sammen er det 17 ulike landbruksforetak ved de to innsjøene.

Rapport

I etterkant av prosjektet lager konsulent en oppsummering/sluttrapport fra fase 1.

- Timebruk konsulent - 25.000,-
- Timebruk landbrukskontor/ vannområdekoordinator - 10 t

Budsjett

Kostnader	Beløp
Timer egne ansatte (80 x kr 746 per time)	59 680
Dugnadstimer frivillige (0 x kr 300 per time)	0
Kjøp av tjenester	301 875
Transport (kjøring)	600
Utgifter til investeringer	0
Møtegodtgjørelse til bondelag, grunneierlag for møte på dagtid	3 000
Leie av møtelokale, bevertning, to informasjonsmøter	3 000
Sum kostnader	368 155

Finansiering	Beløp
Samlet kostnad	368 155
- Dugnadstimer frivillige (0 x kr 300 per time)	0
- Egne midler	119 680
- Andre offentlige tilskudd	0
- Annen finansiering	0
Omsøkt tilskudd	248 475

Kan tiltaket/deler av tiltaket gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt? Ja

På hvilken måte?

Vi kan redusere antallet vannforekomster vi jobber med, til to eller bare til en. Vi kan også gjøre en prioritering innen hver vannforekomst av hvem som skal få tilbud om rådgivning, og på den måten redusere kostnadene.

Takk for meg

Helgesetvatnet, Flå, 9. juni 2020